

Київський університет імені Бориса Грінченка
Факультет інформаційних технологій та управління
Кафедра управління

ЗАТВЕРДЖУЮ
Проректор
з науково-методичної та
навчальної роботи

О. Б. Жильцов
(підпис)

« 04 » _____ 2018 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ТЕОРІЯ УПРАВЛІННЯ

спеціальність	073 Менеджмент
освітнього рівня	другий (магістерський)
освітньо-професійної програми (за видами)	073.00.012 Управління навчальним закладом
спеціалізації	Управління інноваційним розвитком НЗ Експертиза у галузі освіти

Київ – 2018

Розробники:

Краус Катерина Миколаївна кандидат економічних наук, доцент кафедри управління факультету Інформаційних технологій та управління Київського університету імені Бориса Грінченка

Викладачі:

Краус Катерина Миколаївна кандидат економічних наук, доцент кафедри управління факультету Інформаційних технологій та управління Київського університету імені Бориса Грінченка

Робочу програму розглянуто і затверджено на засіданні кафедри управління

Протокол від 05.09.2018 р. № 9

Завідувач кафедри _____ (підпис) *AS* (О. В. Акіліна)

Робочу програму погоджено з гарантом освітньої програми (керівником освітньої програми 073.00.02 «Управління навчальним закладом (за видами)»

06.09.2018 р.

Керівник освітньої програми _____ (підпис) *Влад* (В. М. Гладкова)

Робочу програму перевірено

_____. _____. 20__ р.

Заступник декана _____ (підпис) *AS* (І. Ю. Мельник)

Пролонговано:

на 20__/20__ н.р. _____ (_____), «____» ____ 20__ р.,
протокол № _____ (підпис) _____ (ПІБ)

на 20__/20__ н.р. _____ (_____), «____» ____ 20__ р.,
протокол № _____ (підпис) _____ (ПІБ)

на 20__/20__ н.р. _____ (_____), «____» ____ 20__ р.,
протокол № _____ (підпис) _____ (ПІБ)

на 20__/20__ н.р. _____ (_____), «____» ____ 20__ р.,
протокол № _____ (підпис) _____ (ПІБ)

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Характеристика дисципліни за формами навчання
	заочна форма навчання
Вид дисципліни	Нормативна дисципліна
Мова викладання, навчання та оцінювання	українська
Загальний обсяг кредитів / годин	4/150
Курс	6
Семестр	11
Кількість змістових модулів з розподілом:	4
Обсяг кредитів	4
Обсяг годин, в тому числі:	150
Аудиторні (лекція/семінар/практичне)	16 (8/4/4)
Модульний контроль	8
Семестровий контроль	30
Самостійна робота	96
Форма семестрового контролю	екзамен

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета: послідовне та систематичне ознайомлення студентів із сутністю поняття “управління”, його функціями, принципами і теоріями; формування системи теоретичних і практичних знань з управління, напрямки його розвитку, які дадуть змогу студентам та фахівцям професійно здійснювати свою діяльність у сучасному динамічному глобальному середовищі.

Завданнями дисципліни є оволодіння такими фаховими компетентностями:

Загальні компетентності (ЗК)	<i>ЗК-1 – Здатність комплексно вирішувати проблему.</i> Здатність виявляти сутність проблем в освітній сфері, знаходити адекватні шляхи щодо їх вирішення; володіння системним, цілісним підходом до аналізу й оцінки ситуації.
	<i>ЗК-5 – Координація дій з іншими.</i> Здатність та готовність виконувати колективні проекти, брати на себе відповідальність за виконання робіт окремої групи; уміння ділового конструктивного спілкування.
	<i>ЗК-8 – Когнітивна гнучкість.</i> Здатність здобувати нові знання й уміння та інтегрувати їх з уже наявними; спроможність аналізувати явище, ситуацію, проблему, враховуючи різні чинники; здатність адаптувати мислення для вирішення задач у змінених умовах чи нестандартних ситуаціях (ситуаціях ризику).
	<i>ЗК-9 – Орієнтація на високий результат.</i> Внутрішня потреба виконувати роботу якісно; здатність планування етапи та хід виконуваної роботи, оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт, представляти результати роботи й обґрунтовувати запропоновані рішення на сучасному науковому й професійному рівні.
	<i>ЗК-10 – Формулювання суджень і ухвалення рішень.</i> Спроможність орієнтуватися у різних поглядах на проблему та шляхи її розв’язання, формулювати власну думку; уміти формулювати задачу, аргументовано обирати оптимальні шляхи розв’язання, аналізувати й осмислювати отриманий результат, переконливо його представляти.

Фахові компетентності спеціальності (ФК)	ФК-4 – Застосування педагогічного досвіду на практиці, виконання всіх функцій управлінської діяльності, уміння застосовувати особистісні якості для конструктивного впливу на діяльність колективу.
	ФК-7 – Знання ресурсів: законів суспільної взаємодії, норм правових стосунків, знання законів правових норм організації інклюзивного навчання.
	ФК-10 – Застосування знань на практиці. Використовувати інформацію для забезпечення функціонування та розвитку освітнього середовища.
	ФК-11 – Здатність виявляти ініціативу та здійснювати лідерські функції. Співпрацювати з інклюзивно-ресурсними центрами задля забезпечення права на освіту та здійснення психолого-педагогічного супроводу сімей з дітьми з особливими освітніми потребами.
	ФК-12 – Ділове конструктивне спілкування. Здатність та готовність залучати до виконання колективних проектів дітей особливими освітніми потребами; формувати їхню готовність брати на себе відповідальність за виконання робіт окремої групи; розвивати уміння ділового конструктивного спілкування з однолітками і дорослими..

3. Результати навчання за дисципліною

ПРН 3	Здатність працювати в групі продуктивно, відіграючи провідну роль в окремих випадках, головуючи під час дебатів та дискусій. Здатність презентувати написані тексти та робити презентації.
ПРН 4	Здатність обирати спеціалізацію, планувати та завершувати магістерську роботу, та використовувати результуючі компетентності для підготовки та виконання плану дослідження згідно визначених часових рамок.
ПРН 5	Здатність аналізувати документи, інтерпретувати та контекстуалізувати їх правильно в роботі, письмових звітах та результуючій документації.
ПРН 7	Здатність використовувати ІКТ-ресурси науковим чином, з використанням високих стандартів текстового аналізу до електронних джерел.

4. Структура навчальної дисципліни “Теорія управління”

Назви змістових модулів і тем	Розподіл год. між видами робіт					
	Усього	заочна форма				
		у тому числі				
	л.	п.з.	с.з.	м.к.	с.р.	
Змістовий модуль 1. Сутність та історія менеджменту						
Тема 1. Сутність та методологічні основи менеджменту. Менеджмент як мистецтво управління	14	1	0,5	0,5		12
Тема 2. Історія менеджменту. Принципи і закони управлінської діяльності	14	1	0,5	0,5		12
Разом за змістовим модулем 1	30	2	1	1	2	24
Змістовий модуль 2. Методологічні основи управлінської діяльності в організації						
Тема 3. Сутність поняття “організація”. Закони функціонування та розвитку організації. Принципи та етапи розвитку організації	14	1	0,5	0,5		12
Тема 4. Організація як соціум	14	1	0,5	0,5		12
Разом за змістовим модулем 2	30	2	1	1	2	24
Змістовий модуль 3. Зміст та загальні функції менеджменту						
Тема 5. Функції менеджменту як види управлінської діяльності	14	1	0,5	0,5		12
Тема 6. Організація, планування, координація, мотивація та контроль як загальні функції менеджменту	14	1	0,5	0,5		12
Разом за змістовим модулем 3	30	2	1	1	2	24
Змістовий модуль 4. Ефективність менеджменту: керівний вплив та лідерство						
Тема 7. Керівництво та лідерство	14	1	0,5	0,5		12
Тема 8. Ефективність управління	14	1	0,5	0,5		12
Разом за змістовим модулем 4	30	2	1	1	2	24
Пройходження контрольних заходів	30					
Усього годин	150	8	4	4	8	96

5. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Сутність та історія менеджменту

Тема 1. Сутність та методологічні основи менеджменту. Менеджмент як мистецтво управління

Менеджмент як специфічна сфера людської діяльності. Система відносин в організації як предмет вивчення менеджменту. Менеджмент як система наукових знань. Менеджмент як мистецтво управління. Методи досліджень в менеджменті.

Література: 2, 3, 4, 6, 7, 8, 10, 11, 13, 14, 17, 18, 20, 21, 24, 25.

Тема 2. Історія менеджменту. Принципи і закони управлінської діяльності

Передумови виникнення науки управління. Існуючі парадигми менеджменту. Класичні та неокласичні теорії менеджменту. Загальна характеристика основних шкіл управління: науковий менеджмент; адміністративний менеджмент; менеджмент людських відносин та поведінковий менеджмент. Принципи і закони управлінської діяльності

Література: 2, 3, 4, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 13, 14, 17, 18, 20, 21, 23, 25.

Змістовий модуль 2. Методологічні основи управлінської діяльності в організації

Тема 3. Сутність поняття “організація”. Закони функціонування та розвитку організації. Принципи та етапи розвитку організації

Сутність поняття “організація”. Закони організації. Закони функціонування організації: закон композиції, закон пропорційності. Закони розвитку організації: закон онтогенезу, закон синергії, закон інформованості-упорядкованості, закон єдності аналізу й синтезу, закон самозбереження.

Принципи організації: принцип ланцюгового зв'язку; принцип інгресії; принцип підбору; принцип рухомої рівноваги; принцип слабкої ланки. Групування принципів. Етапи розвитку організації; зародження, зростання, зрілості, старіння. Збереження рівноваги організації та її цілісності.

Література: 1, 2, 3, 4, 6, 7, 8, 10, 11, 13, 14, 17, 18, 19, 20, 21, 24, 25.

Тема 4. Організація як соціум

Соціальна спільнота, соціум, соціальна система, соціальна організація, формальна організація, неформальна організація, регулювання, механізми регулювання (регулятори), управлінське рішення, управлінська дія, управлінська діяльність, самоорганізація, організаційний порядок

Людина як елемент соціальної системи. Загальні риси соціальної організації. Основні види соціальних організацій та механізми регулювання (регулятори) у соціальних системах.

Література: 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 10, 11, 13, 14, 17, 18, 19, 20, 21, 24.

Змістовий модуль 3. Зміст та загальні функції менеджменту

Тема 5. Функції менеджменту як види управлінської діяльності

Поняття функцій менеджменту. Функції менеджменту як види управлінської діяльності. Особливості формування функцій менеджменту. Класифікація і характеристика функцій менеджменту. Загальні (основні), конкретні (спеціальні) функції менеджменту. Динамічний взаємозв'язок конкретний і загальних функцій. Механізм реалізації конкретних функцій менеджменту на засадах використання загальних.

Сутність та класифікація методів менеджменту. Методи менеджменту як сукупність способів впливу керуючої системи управління на керовану. Методи менеджменту як результат виконання функцій менеджменту. Економічні методи менеджменту. Адміністративні методи менеджменту. Соціально-психологічні методи менеджменту. Механізм взаємодії методів, принципів та функцій менеджменту.

Література: 1, 2, 3, 4, 6, 7, 8, 10, 11, 13, 14, 17, 18, 20, 21, 25.

Тема 6. Організація, планування, координація, мотивація та контроль як загальні функції менеджменту

Сутність функції організування та її місце в системі управління. Поняття і складові організаційної діяльності. Повноваження та відповідальність. Процес делегування повноважень і відповідальності. Типи повноважень: лінійні, функціональні. Вертикальна та горизонтальна структуризація управління. Взаємодія структур організації.

Сутність і зміст планування як функції менеджменту, його види та їх взаємозв'язок. Основні елементи системи планування. Етапи процесу планування. Політика, правила процедури.

Координація діяльності організації. Об'єкти та суб'єкти управлінського впливу. Спостереження і супровід діяльності, регулювання відхилень від зазначених цілей. Значення людського фактору в управлінні організацією. Психологічні та фізіологічні особливості працівника. Поняття мотивування. Принципи врахування інтересів у мотивації.

Зміст поняття "контроль" та його місце в системі управління. Принципи і цілі функції контролю. Етапи процесу контролю: формування стандартів вимірювання, порівняння фактичного виконання зі стандартами, оцінка та регулювання. Види управлінського контролю.

Література: 2, 3, 4, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 13, 14, 17, 18, 20, 21, 23.

Змістовий модуль 4. Ефективність менеджменту: керівний вплив та лідерство

Тема 7. Керівництво та лідерство

Поняття та загальна характеристика керівництва. Керівництво як об'єднувальна функція менеджменту. Основні фактори та визначальні аспекти керівництва. Основи керівництва: вплив, лідерство, влада. Адаптивне керівництво. Влада як елемент примушення.

Форми впливу та влади. Теорії лідерства. Типологія лідерів. Поняття стилю керування та континууму стилів керівництва. Характеристика та класифікація стилів керівництва. Фактори та передумови формування стилів керівництва. Критерії оцінки стилю менеджера. Загальна характеристика моделі сучасного менеджера.

Література: 1, 2, 3, 4, 6, 7, 8, 10, 11, 12, 13, 14, 17, 18, 20, 21, 22.

Тема 8. Ефективність управління

Видова класифікація ефективності організації: індивідуальна, групова, загально-організаційна. Особливості оцінки різновидів ефективності. Концепції визначення ефективності менеджменту в організації. Підходи до оцінки ефективності менеджменту в організації. Економічна, організаційна та соціальна ефективність менеджменту. Системи показників економічної, організаційної та соціальної ефективності менеджменту.

Напрями підвищення ефективності управління організацією. Сутність та різновиди відповідальності та етики у менеджменті. Соціальна відповідальність як добровільна реакція на соціальні проблеми суспільства з боку організації. Сутність та значення соціальної поведінки менеджменту.

Література: 1, 2, 3, 4, 6, 7, 8, 10, 11, 13, 14, 16, 17, 18, 20, 21, 24.

6. Контроль навчальних досягнень

6.1. Система оцінювання навчальних досягнень студентів

№ з/п	Вид діяльності студента	Макс. кількість балів за одиницю	Модуль 1		Модуль 2		Модуль 3		Модуль 4	
			К-ть одиниць до розрахунку	Макс. кількість балів за вид	К-ть одиниць до розрахунку	Макс. кількість балів за вид	К-ть одиниць до розрахунку	Макс. кількість балів за вид	К-ть одиниць до розрахунку	Макс. кількість балів за вид
1	Відвідування лекцій	1	1	1	1	1	1	1	1	1
2	Відвідування семінарських / практичних занять	1	1	1	1	1	1	1	1	1
3	Виконання завдань для самостійної роботи	5	1	5	1	5	1	5	1	5
4	Робота на практичних / семінарських заняттях	6	2	6	2	6	2	6	2	6
5	Індивідуальне завдання	-	-	-	-	-	-	-	-	-
6	Виконання модульної контрольної роботи	25	1	25	1	25	1	25	1	25
7	Виконання тестового контролю	-	-	-	-	-	-	-	-	-
8	Лабораторне заняття (допуск, виконання, захист)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	Макс. кількість балів за видами поточного контролю (МВ)	-	-	37	-	37	-	37	-	37

Критерії оцінювання завдань на практичних/семінарських заняттях:
100% від зазначеного балу – відмінний рівень виконання з можливими незначними недоліками
80-90% від зазначеного балу - достатньо високий рівень виконання без суттєвих (грубих) помилок
70-80% від зазначеного балу – в цілому добрий рівень виконання з незначною кількістю помилок
60-70% – посередній рівень знань виконання із значною кількістю недоліків
50-60% – мінімально можливий допустимий рівень виконання

6.2. Завдання для самостійної роботи та критерії її оцінювання

Поточне тестування та самостійна робота								Сума	
Змістовий модуль 1		Змістовий модуль 2		Змістовий модуль 3		Змістовий модуль 4		с.к.	м.к.
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8		
6	7	6	7	6	7	6	7	40	100
								192	

Тематика завдань для самостійної роботи

1. Сутність, цілі та види менеджменту
2. Форми власності й типи менеджменту
3. Генезис менеджменту й державного управління
4. Головні принципи менеджменту та їх зміст
5. Принципи управління виробництвом
6. Взаємозв'язок закономірностей і принципів управлінської діяльності
7. Завдання підготовки менеджерів у ринкових умовах господарювання в Україні

8. Соціально-економічна природа управлінської праці та проблеми наукової організації. Процес управлінської праці в організації
9. Вимоги до сучасного менеджера
10. Вплив внутрішніх і зовнішніх факторів на етичні норми менеджерів
11. Ролі менеджерів, визначені Генрі Мінцбергом
12. Внесок Древнього Єгипту в розвиток управління
13. Розвиток основ управління в період зародження християнства
14. Сучасні підходи до вивчення управлінських проблем
15. Вплив на формування науки управління представників соціальної утопії – Т. Мора й Т. Кампанелла
16. Принципи системи управління Ф. Тейлора
17. Дослідження Ф. Гілберта і Л. Гілберта
18. Внесок Ф. Тейлора в розвиток науки управління
19. Тейлоризм – новий напрям розвитку управлінської думки на початку XX ст.
20. Основні принципи фордизму
21. Функції управління А. Файоля
22. Ідея логічних квадратів як спосіб порівняння й систематизації концепцій менеджменту Л. Урвіком
23. Штабний принцип побудови організації Г. Емерсона
24. Г. Емерсон про взаємозв'язок між ефективністю та організаційною структурою
25. Хоторинські експерименти Е. Мейо
26. Радянський менеджмент і “військовий комунізм”
27. Концепція цільового управління П. Друкера
28. Діалектика цілісних систем. Самокеруючі системи
29. О. К. Гастев і його внесок у розвиток управління
30. П. М. Керженцев і його теорія організаційної діяльності
31. Сучасний стан американського менеджменту й перспективи його розвитку
32. Принципи японського менеджменту та їх еволюція
33. Розвиток менеджменту в Англії
34. Концепції сучасної науки менеджменту
35. Підприємство – юридично-правова форма виробничо-господарської організації
36. Особливості різних організаційно-правових форм підприємств в Україні
37. Особливості легалізації підприємств різних організаційно-правових форм в Україні
38. Динаміка макроекономічних чинників в Україні та її вплив на становлення менеджменту
39. Мікроекономічні чинники становлення сучасного менеджменту
40. Напрями наукового формування сучасної моделі вітчизняного менеджменту
41. Організація та навколишнє середовище
42. Внутрішнє середовище організації та загальна характеристика його основних елементів.

43. Еволюція розвитку функцій менеджменту
44. Умови побудови ефективної взаємодії організації та середовища
45. Закони бюрократизації організації
46. Методика проектування організації та шляхи удосконалення організаційного проектування
47. Корпоративна культура організації та шляхи її вдосконалення
48. Методика проектування організації та шляхи удосконалення організаційного проектування (світовий досвід)
49. Оцінка й контроль виконання стратегії. Стратегічне планування в організації
50. Особливості стратегічного планування в провідних фірмах світу
51. Психологічні аспекти мотивації
52. Форми й методи оплати праці в сучасних умовах в Україні
53. Сучасні вимоги до прийняття управлінських рішень
54. Моделі й методи прийняття управлінських рішень у менеджменті
55. Теорія влади й історія виникнення інституту влади
56. Методи управління міжорганізаційними конфліктами
57. Методи управління стресами та організаційними змінами
58. Комунікації в управлінні
59. Інформація в управлінні: сутність та значення
60. Сучасна типологія організацій

Критерії оцінювання: 5 балів за кожен тему

5 балів – відмінний рівень виконання з можливими незначними недоліками
4 бали – в цілому добрий рівень виконання з незначною кількістю помилок
3 бали – посередній рівень знань виконання із значною кількістю недоліків
2 бали – мінімально можливий допустимий рівень виконання

6.3. Форми проведення модульного контролю та критерії оцінювання.

Модульний контроль є складовою поточного контролю і здійснюється в формі виконання студентом модульного контрольного завдання (контрольної роботи) згідно затвердженого графіку. Кількість модулів – 4. Максимальний бал модульного контролю складає 25.

Об'єктом оцінювання знань студентів є програмний матеріал дисципліни, засвоєння якого, відповідно, перевіряється під час модульного контролю. Об'єктами змістового модульного контролю знань студентів є: знання, уміння та навички студентів, виконання модульних контрольних завдань. При виконанні модульних (контрольних) завдань оцінці підлягають

теоретичні знання та практичні навички, яких набули студенти після опанування певного модуля.

Модульний контроль може проводитись у формі тестів, ситуаційних завдань.

<i>Критерії оцінювання модульної контрольної роботи:</i>
1-2 бали – за кожне правильне тестове завдання відповідного рівня складності
3 бали – за кожну правильну відповідь на ситуаційне завдання

6.4. Форми проведення семестрового контролю та критерії оцінювання.

Семестровий контроль знань студентів з дисципліни є визначенням рівня засвоєння кожним студентом навчальної програми. Ця інтегральна рейтингова оцінка вираховується, як сума накопичених балів поточної успішності, що складається зі змістових модульних контролів, самостійних робіт, роботи на практичних заняттях, балів за відвідування лекцій та практичних, за всіма видами робіт, передбачених для даної дисципліни. Студент, що набрав протягом семестру за підсумковим оцінюванням не менше 35 балів (з коефіцієнтом перерахунку 3,48) отримує допуск до іспиту.

Форма проведення іспиту: **тестова**
Тривалість проведення іспиту: **1 год. 20 хв.**
Максимальна кількість балів: **40 балів**

<i>Критерії оцінювання іспиту:</i>
1-2 бали – за кожне правильне тестове завдання відповідного рівня складності

6.5. Орієнтовний перелік питань для семестрового контролю

1. Соціальне управління як система
2. Поняття менеджменту, його сутність і характерні ознаки
3. Методи менеджменту
4. Предмет дисципліни, її структура, цілі та завдання
5. Управлінська праця як складова управлінської діяльності
6. Менеджер в організації. Класифікація груп менеджерів
7. Основні види розподілу і кооперації праці менеджера на підприємстві
8. Функціональний аналіз діяльності менеджера
9. Управлінські ролі менеджера
10. Передумови виникнення науки управління
11. Шляхи становлення та етапи розвитку теорії та практики управління

12. Порівняльна характеристика стародавньої та сучасної організації управління
13. Еволюція управління як наукової дисципліни
14. Передумови виникнення наукових шкіл у менеджменті
15. Основні положення системи управління Ф. Тейлора
16. Послідовники Ф. Тейлора та їх внесок у розвиток школи наукового управління
17. Основні недоліки та внесок школи наукового управління в розвиток системи управління
18. Передумови виникнення класичної школи управління
19. Принципи управління Анрі Файоля
20. Послідовники А. Файоля та їх внесок у розвиток школи наукового управління
21. Школа руху за гуманні стосунки
22. Школа виробничої демократії
23. Школа поведінкових наук
24. Процесний підхід як концепція сучасної науки менеджменту
25. Системний підхід концепції сучасної науки менеджменту
26. Ситуаційний підхід як концепція сучасної науки менеджменту
27. Функція менеджменту – планування: сутність, основи планування в організації
28. Місія і цілі в управлінні організацією, особливості встановлення та реалізації
29. Бар'єри на шляху планування та способи їх подолання
30. Стратегічне планування як основа стратегічного управління
31. Функція менеджменту – організація: сутність та зміст
32. Делегування, відповідальність, повноваження
33. Організаційна структура управління: типи й характерні особливості
34. Сутність мотивації, її основні елементи й мотиваційний процес
35. Теорії мотивації: змістовні й процесуальні
36. Особливості практичного застосування теорій мотивації
37. Помилки та шляхи мотивування
38. Сутність контролю та його значення в процесі управління
39. Типи, види та методи контролю
40. Принципи контролю
41. Процес контролю: сутність і зміст основних етапів
42. Моделювання в процесі прийняття управлінських рішень
43. Сутність та зміст моделювання; поняття “модель” у менеджменті
44. Етапи побудови моделі: постановка завдання, побудова, перевірка на достовірність, застосування, оновлення моделі
45. Методи прийняття рішень
46. Методи прогнозування
47. Організація виконання управлінських рішень
48. Оцінка ефективності управлінських рішень
49. Модель прийняття рішень Врума-Йетонна
50. Модель прийняття рішень Врума-Джаго

51. Методи творчого пошуку альтернатив при прийнятті управлінських рішень
52. Сутність комунікацій та ефективність управління
53. Комунікаційний процес
54. Елементи процесу комунікацій – відправник, повідомлення, канал, одержувач
55. Етапи процесу комунікацій
56. Поняття інформації, її види та значення в процесі управління
57. Вимоги до інформації
58. Технологія інформаційної діяльності
59. Сутність поняття “колектив”, його структура, функції та основи формування
60. Формальні й неформальні групи, їх характеристики й основні показники
61. Причини утворення неформальних груп і їх вплив на процес управління колективом
62. Типи керівників
63. Сутність та особливості керівництва
64. Діапазон керівництва
65. Лінійне та функціональне управління
66. Поняття впливу, форми та значення в процесі управління
67. Необхідність і сутність влади в менеджменті
68. Види та баланс влади
69. Форми влади керівників
70. Природа лідерства, його складові та ознаки
71. Типологія лідерів
72. Теорії лідерства та їх еволюція
73. Стиль управління і його вплив на ефективність діяльності організації
74. Природа конфліктів у організації, типи конфліктів
75. Управління конфліктною ситуацією
76. Природа організаційних змін
77. Природа стресу
78. Сутність поняття ефективності управління
79. Основні критерії, показники й методологія оцінки економічної ефективності управління
80. Соціальна ефективність управління

6.6. Шкала відповідності оцінок

Шкала оцінювання: рейтингова оцінка та оцінка за стобальною шкалою

Оцінка	Кількість балів
Відмінно	100-90
Дуже добре	82-89
Добре	75-81
Задовільно	69-74
Достатньо	60-68
Незадовільно	0-59

7. Навчально-методична карта дисципліни (модуля)

Разом: 150 год., із них: лекції – 8 год., семінарські заняття – 4 год., практичні заняття – 4 год., модульний контроль – 8 год., семестровий контроль – 30 год., самостійна робота – 96 год.

Модулі (назви, бали)	1. Змістовий модуль 1 (37 балів)		2. Змістовий модуль 2 (37 балів)		3. Змістовий модуль 3 (37 балів)		4. Змістовий модуль 4 (37 балів)							
	1	2	3	4	5	6	7	8						
Лекції (теми, бали)	Тема 1. Сутність та методологічні основи менеджменту. Менеджмент як мистецтво управління 1 бал	Тема 2.. Історія менеджменту. Принципи і закони управлінської діяльності 1 бал	Тема 3. Сутність поняття “організація”. Закони функціонування та розвитку організації. Принципи та етапи розвитку організації 1 бал	Тема 4. Організація як соціум 1 бал	Тема 5. Функції менеджменту як види управлінської діяльності 1 бал	Тема 6. Організація, планування, координація, мотивація та контроль як загальні функції менеджменту 1 бал	Тема 7. Керівництво та лідерство 1 бал	Тема 8. Ефективність управління 1 бал						
Семінарські заняття (теми, бали)									1 бал	1 бал	1 бал	1 бал	1 бал	1 бал
Практичні заняття (теми, бали)									1 бал	1 бал	1 бал	1 бал	1 бал	1 бал
Індивідуальні завдання (бали)	-		-		-		-							
Самостійна робота	Самостійна робота (5 балів)		Самостійна робота (5 балів)		Самостійна робота (5 балів)		Самостійна робота (5 балів)							
Поточний контроль (вид, бали)	Модульна контрольна робота 1 (25 балів)		Модульна контрольна робота 2 (25 балів)		Модульна контрольна робота 3 (25 балів)		Модульна контрольна робота 4 (25 балів)							

8. Рекомендовані джерела

1. Білецька К. В. Основи менеджменту: навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. III-IV рівнів акредитації / К. В. Білецька ; Східноєвроп. нац. ун-т ім. Лесі Українки. – Луцьк : СХУ ім. Лесі Українки, 2013. – 226 с.
2. Бутко М. П. Виробничий менеджмент: підручник / М. П. Бутко, С.М. Задорожна, Н.В. Іванова та ін. – К. : ЦУЛ, 2015. – 424 с.
3. **Друкер П.** Практика менеджмента : Питер Друкер ; пер. с англ. Івана Веригина. - Москва : Манн, Иванов и Фербер, 2015. - 406 с. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://biznes-knigi.com/avtor-piter-druker/2714-praktika-menedzhmenta-piter-druker.html>
4. **Друкер П.** Энциклопедия менеджмента / Питер Ф. Друкер ; [пер. с англ. О. Л. Пелявского]. - Москва [и др.] : Вильямс, 2008. - 421 с.[Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://flightcollege.com.ua/library/6%D0%9E%D0%91%D0%A9%D0%95%D0%A1%D0%A2%D0%92%D0%95%D0%9D%D0%9D%D0%AB%D0%95%20%D0%9D%D0%90%D0%A3%D0%9A%D0%98/65%20%D0%AD%D0%9A%D0%9E%D0%9D%D0%9E%D0%9C%D0%98%D0%9A%D0%90/65.050%20%D0%9C%D0%95%D0%9D%D0%95%D0%94%D0%96%D0%9C%D0%95%D0%9D%D0%A2/%D0%94%D1%80%D1%83%D0%BA%D0%B5%D1%80%20%D0%9F.%20-%20%D0%AD%D0%BD%D1%86%D0%B8%D0%BA%D0%BB%D0%BE%D0%BF%D0%B5%D0%B4%D0%B8%D1%8F%20%D0%BC%D0%B5%D0%BD%D0%B5%D0%B4%D0%B6%D0%BC%D0%B5%D0%BD%D1%82%D0%B0.pdf>
5. Искусство менеджмента по методу Сильва [Текст] = The Silva mind control method for business managers / Х. Сильва, Р. Б. Стоун ; пер. П. А. Самсонов. - [4-е изд.]. - Минск : Попурри, 2003. - 286 с., [1] с. - *(Бібліотека Київського університету імені Бориса Грінченка, УДК 005.1, ББК 65.291.21)*
6. Кредісов А. І. Історія вчень менеджменту: Підручник для вищ. навч. закладів. — К.: Знання України, 2010. — 300 с.
7. **Лалу Ф.** Открывая организации будущего / Ф. Лалу; пер. с англ. – М.: ООО «Манн, Иванов и Фербер», 2016. – 208 с. 278 с. [Электронный ресурс].
8. **Маслоу А. Г.** Мотивация и личность / Абрахам Маслоу; [пер. с англ. Т. Гутман, Н. Мухина]. - 3. изд. - Москва [и др.] : Питер, 2011. - 351 с.[Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.bim-bad.ru/docs/maslow_motivation_and_personality.pdf
9. Менеджмент : навч. посіб. / [Г. Є. Мошек, М. М. Ковальчук, Ю. В. Поканевич, та ін.]; за заг. редакція Г. Є. Мошека. – К. : Ліра-К, 2015. – 550 с.
10. Менеджмент: навчальний посібник для студ. вищ. навч. закл. / ред. Г. В. Щокін [и др.]. – Київ : МАУП, 2007. – 812[1] с. *(Бібліотека Київського університету імені Бориса Грінченка, УДК 005(075), ББК 65.291.21я73)*
11. Менеджмент організації : навч. посібник / О.О. Гуторова. – Х.: Харк. нац. аграр. ун-т. – Х.: ХНАУ, 2017. – 267 с.
12. Менеджмент організацій : навч. посібник для вчз / Т. В. Назарчук, О. М. Косіюк ; М-во освіти і науки України. – К. : Центр учб. літ., 2016. – 560 с.
13. Осовська Г. В. Менеджмент організацій : підручник / Г. В. Осовська, Л. Ц. Масловська, О. А. Осовський. – К.: Кондор-Видавництво, 2014. – 366 с.
14. Осовська Г. В. Менеджмент : підручник / Г. В. Осовська, О. А. Осовський. - К. : Кондор-Видавництво, 2015. - 563 с.
15. Петрова Ю.А. Джордж Элтон Мейо[Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://litlife.club/bd/?b=135837>
16. **Тейлор Ф. У.** Принципы научного менеджмента / Тейлор Ф. У.; Пер. с англ. А. И. Зак. - М. : Журн. "Контроллинг" : Изд-во стандартов, 1991. - 104 с.[Електронний ресурс]. – Режим доступу: [C:\Users\Vladimir\AppData\Local\Temp\Rar\\$EXa0.543\Принципы научноменеджмента\index1.htm](C:\Users\Vladimir\AppData\Local\Temp\Rar$EXa0.543\Принципы научноменеджмента\index1.htm)
17. **Файоль А.** Общее и промышленное управление : [Пер. с фр.] / Анри Файоль. - М. : Журн. "Контроллинг", 1992. - 111с.[Електронний ресурс]. – Режим доступу:

C:\Users\Vladimir\AppData\Local\Temp\Rar\$EXa0.543\Принципы
научного менеджмента\index1.htm

18. Щербина О. В. Менеджмент. Презентаційний курс : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / О. В. Щербина ; Держ. вищ. навч. закл. "Київ. нац. екон. ун-т ім. Вадима Гетьмана". - К. : КНЕУ, 2012. - 228 с. : рис., табл. - (МВА-studio) (Центр магістерської підготовки)

ДОДАТКОВА:

1. Галушка З.І. Стратегічний менеджмент: навч.-метод. посібник / З.І. Галушка, І.Ф. Комарницький. – [2-е вид., доп. та перероб.] - Чернівці: ЧНУ, 2011. – 240 с.

2. Друкер, Питер, Ф. Задачи менеджмента в XXI веке: Пер. с англ.: – М.: Издательский дом «Вильямс», 2004. – 272 с. [Электронный ресурс]. – Режим доступа: https://nsu.ru/xmlui/bitstream/handle/nsu/9031/druker_managementXXI_ru.pdf

3. Классики менеджмента = The IEVM Handbook of management Thinking: Энциклопедия / Пер. с англ. Ю. Н. Каптуревского; Под ред. М. Корнера. — СПб.: Питер, 2001. — 1168 с.

4. Комарницький І.Ф. Антикризисне управління підприємством: теорія та практика: навч. посіб. / І.Ф. Комарницький, Ю.О. Терлецька. – Чернівці: ЧНУ, 2012. – 248 с.

5. Основы менеджмента / М. Мексон, М. Альберт, Ф. Хедоури ; ред. Л. И. Евенко. - Москва : Академия народного хозяйства при правительстве Российской Федерации, 1997. - 701 с (*Бібліотека Київського університету імені Бориса Грінченка, УДК 005.12, ББК 65.291.21*)

6. Старченко В.Г. Операційний менеджмент: навч. посіб. / В.Г. Старченко, І.В. Калінько, І.А. Косач. – К. : Кондор-Видавництво, 2015. – 264 с.

7. Череп А.В. Інноваційний менеджмент: підручник / А.В. Череп, Т.В. Пуліна, О.Г. Череп. – К. : Кондор-Видавництво, 2014. – 452 с.

8. Черчик Л.М. Менеджмент продуктивності: конспект лекцій / Л.М. Черчик. – Луцк: СНУ ім. Лесі Українки, 2014. – 114 с. [Электронный ресурс]. – Режим доступа: http://www.esnuir.eunu.edu.ua/bitstream/123456789/5658/3/men_prod_kl.pdf

Інформаційні ресурси

1. <https://adizes.me/>

2. <http://csr-ukraine.org/>

3. <http://infomanagement.ru/>

4. <http://www.management.com.ua/>

5. <http://blog.management.com.ua/>

6. <http://tourlib.net/management.htm>